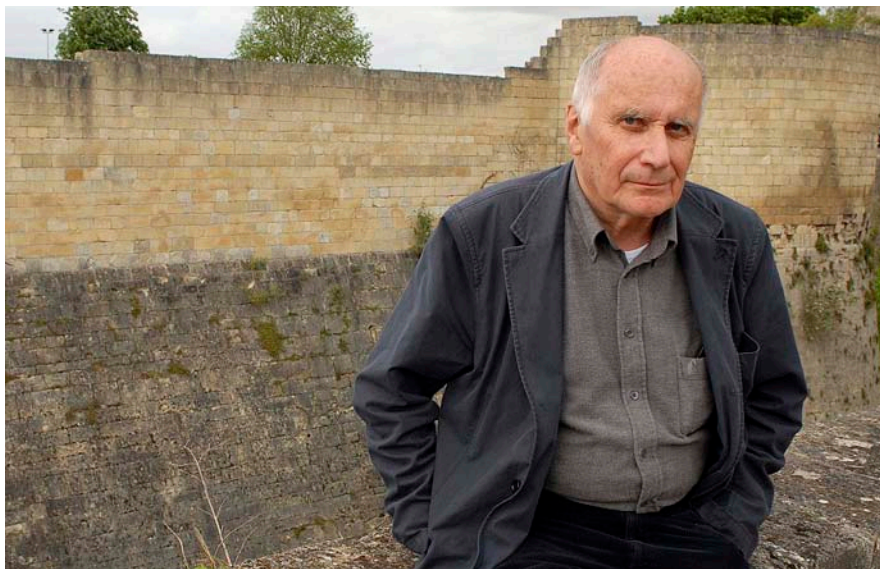

Mor l'editor i escriptor François Maspero

Conegut també per les traduccions d'autors hispans com Eduardo Mendoza o Arturo Pérez Reverte, François Maspero va assolir la seva popularitat entre els anys 60 i els anys 70 com a editor d'autors francesos d'esquerres. La vida de Maspero abans de l'èxit, però, va estar marcada pels mateixos esdeveniments que van condicionar la història del Vell Continent.

Nascut l'any 1932 a París, Maspero va viure la seva joventut impregnat de l'entorn cultural en què es movia la seva família i la ideologia d'esquerres. El seu pare, Henri Maspero, va ser un reconegut sinòleg i professor del Col·lege de France, mentre que el seu avi, Gaston Maspero, va ser un egiptòleg de prestigi i comandant d'honor de la Legió Francesa. Amb aquest context no és gens estrany que durant la joventut de François els seus pares mantinguessin una estreta relació amb la resistència francesa en temps d'expansió nazi. El seu germà Jean va ser un jove voluntari que va morir en combat el setembre de 1944 a 19 anys, essent membre de l'armada americana i després d'haver abatut un oficial americà l'agost del mateix any. De fet, la denúncia que va rebre Jean, així com les acusacions per suposades col·laboracions terroristes

L'editor de capçalera d'autors francesos d'esquerres dels anys 60 i 70 va morir l'11 d'abril a la seva residència de París a l'edat de 83 anys.

dels pares amb aquest, van ser la causa que l'any 1944 els seus progenitors fossin enviats a camps de concentració. Henri Maspero va ser enviat al camp de concentració de Buchenwald, d'on no va sortir mai amb vida, mentre que la seva dona Hélène va ser enviada a Ravensbrück, d'on, afortunadament, va aconseguir sortir viva.

François Maspero posa en marxa l'any 1954, en plena guerra d'Algèria, La Joie de Lire, una llibreria en ple barri llatí de París, que ràpidament es converteix en un centre cultural i d'intercanvi d'idees. Al capdavant de la llibreria, François crea una editorial amb el seu cognom, Maspero, amb la qual

s'especialitza en autors francesos d'ideologia d'esquerres. Alhora, a la llibreria es podia trobar la coneguda "Petite collection Maspero", una col·lecció de llibres editats per la mateixa editorial de François, amb cobertes molt curioses i solapes de paper. Entre els títols amb què va comptar aquesta col·lecció, hi havia els tres volums d'*Escrits de Mao Zedong*, *Planificació i creixement accelerat* de Charles Bettelheim i *Aden, Arabie* de Paul Nizan. Aquesta agrupació de títols i autors es va anar allargant a mesura que van transcórrer els anys, i va comptar amb la presència de noms com ara Che Guevara, Daniel Guérin, Frantz Fanon, Émile Copfermann, Paul Lafargue i Victor Serge, entre d'altres, que van convertir aquesta col·lecció en un arxipèlag d'ideologies polítiques. François Maspero es va mostrar obertament crític amb la guerra d'Algèria, tema tractat en *Cahiers libres* i *Textes à l'appui*, dues col·leccions que relaten la situació del país algerià des d'una perspectiva absolutament anticolonialista.

En arribar a la cinquantena, François cedeix l'editorial i, després de superar un accident de moto i una temptativa de suïcidi l'any 1973, es converteix en escriptor. En les seves creacions trobem novel·les i relats de viatges, d'entre els quals destaquen *Le sourire de chat*, una novel·la sobre la mort i la memòria; *L'ombre d'une photographe*, *Gerda Taro*, sobre la vida d'una fotògrafa que va encisar al mateix Rafael Alberti i que va viure les terribles angoixes dels anys precedents a la Segona Guerra Mundial. En els darrers anys de la seva vida, François Maspero es va especialitzar en les traduccions d'autors d'escriptura hispana com Álvaro Mutis, César Vallejo, Carlos Ruiz Zafón o Luis Sepúlveda.

La seva va ser una vida que va marcar de manera inqüestionable la literatura francesa dels anys 60 i els anys 70 i que sempre serà present en les memòries *Les abeilles et la guêpe* (Seuil, 2002).

Nil Cañellas